

Blaengynllun Gwaith Is-Grŵp Tlodi BGC Ceredigion (drafft 5)

Mae Archwilio Cymru yn argymhell ein bod yn:

- Defnyddio [Cynlluniau Lles Lleol](#) i ddarparu ffocws cynhwysfawr a chydgyssylltiedig ar fynd i'r afael â thlodi
- Defnyddio ein strategaethau, targedau ac adroddiadau perfformiad lleol ar gyfer mynd i'r afael â thlodi i gefnogi'r targedau a'r camau gweithredu yn [Strategaeth Tlodi Plant Cymru 2024](#)
- Datblygu gweithredoedd lleol 'SMART' gyda mwy o bwyslais ar atal.
- Cynnwys partneriaid eraill yn y sector cyhoeddus, y trydydd sector a'r rhai sydd â phrofiad o dlodi
- Cynnwys cyfres o ddangosyddion canlyniadau cyson a mesurau i gynyddu dealltwriaeth o dlodi yn lleol
- Cyhoeddi adroddiadau cyhoeddus blynyddol i alluogi golwg system gyfan ar dlodi yn lleol
- Gwella ein dealltwriaeth o 'brofiad byw' ein preswylwyr drwy eu cynnwys wrth i ni wneud penderfyniadau, gan ddefnyddio 'mapio profiad' a/neu 'Comisiynau Gwirionedd Tlodi' i adolygu a gwella hygyrchedd i, a defnydd o'n wasanaethau.
- Datblygu un dudalen lanio ar y we ar gyfer pobl sy'n chwilio am help
- Symleiddio a gwella gwasanaethau cymhwys a gwybodaeth i bobl sy'n byw mewn tlodi

Mae'r rhaglen Waith hon yn disgrifio sut y byddwn yn adeiladu ar ein gwaith ar Strategaeth Trechu Tlodi Ceredigion 2020-2024, yn cefnogi'r gwaith o gyflawni Cynllun Llesiant Lleol Ceredigion ac yn ymateb i'r argymhellion uchod.

Cynnwys

1. Lleihau costau a gwneud y mwyaf o incwm

- 1a. Beth fyddwn ni'n ei wneud? Darparu gwybodaeth a chynghor ar-lein
- 1b. Beth fyddwn ni'n ei wneud? Darparu gwybodaeth a chynghor wyneb yn wyneb
- 1c. Beth fyddwn ni'n ei wneud? Canolbwyntio ar ymgyrchoedd penodol

2. Cynyddu dealltwriaeth o dlodi lleol a mynd i'r afael â'r stigma o dlodi

- 2a. Beth fyddwn ni'n ei wneud? Datblygu data sy'n gysylltiedig â thlodi
- 2b. Beth fyddwn ni'n ei wneud? Codi ymwybyddiaeth o effaith tlodi

3. Cysylltiadau ac Adnoddau

Blaengynllun Gwaith Is-Grŵp Tlodi BGC Ceredigion (drafft 5)

1. Lleihau costau a gwneud y mwyaf o incwm

1a. Beth fyddwn ni'n ei wneud? Darparu gwybodaeth a chyngor ar-lein

Sut byddwn ni'n gwneud hyn?	Pwy fydd yn gwneud hynny?	Sut byddwn ni'n mesur llwyddiant?	Amserlen	Cyswllt â chynllun Tlodi Plant Llywodraeth Cymru
Sganio gwefannau a fforymau cyngor ariannol a chylchredeg arloesiadau ac enghreifftiau o arfer gorau.	Holl aelodau is-grŵp Tlodi	Mae tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant CCC yn adrodd mewnbyn rheolaidd i fwletinau gan aelodau'r is-grŵp	Parhaus	Amcan 1 - Lleihau costau a gwneud y gorau o incwm teuluoedd
Cynhyrchu Bwletin Tlodi misol a postiadau Cyfryngau Cymdeithasol rheolaidd yn unol â'n cynllun cyfathrebu.	Tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant CCC, gyda chefnogaeth yr holl aelodau is-grŵp Tlodi	Arolwg boddhad (<i>wedi'i mewnlannu yn y bwletin</i>)	Parhaus	Amcan 1
Datblygu a hyrwyddo tudalen we Costau Byw y Cyngor ar gyfer pobl sy'n chwilio am help a'r rhai sy'n eu cefnogi (dolen i wefan Connect).	Tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant CCC a CAVO, gyda chefnogaeth pob aelod is-grŵp Tlodi	Nifer yr ymweliadau i dudalen we Costau Byw y Cyngor (<i>Gwaelodlin Ionawr - Mawrth 2024: 1,767</i>)	Parhaus	Amcan 1

Blaengynllun Gwaith Is-Grŵp Tlodi BGC Ceredigion (drafft 5)

1b. Beth fyddwn ni'n ei wneud? Darparu gwybodaeth a chyngor wyneb yn wyneb

Sut byddwn ni'n gwneud hyn?	Pwy fydd yn gwneud hynny?	Sut byddwn ni'n mesur llwyddiant?	Amserlen	Cyswllt â chynllun Tlodi Plant Llywodraeth Cymru
Sesiynau cyngor galw heibio yn Aberystwyth, Llanbedr Pont Steffan ac Aberteifi.	Cyngor ar Bopeth Ceredigion			Amcan 1 - lleihau costau a gwneud y gorau o incwm teuluoedd
Sesiynau cyngor galw heibio i bobl 50+ oed yn Aberystwyth (neu mewn mannau eraill drwy apwyntiad)	Age Cymru Dyfed	Nifer y bobl 50+ oed sy'n cael cefnogaeth yng Ngheredigion Lefel o £ a ddygwyd i Geredigion o ganlyniad i'r cyngor a ddarparwyd.		Amcan 1
Gwasanaeth wyneb yn wyneb yn llyfrgelloedd Ceredigion: Aberystwyth, Aberaeron, Llanbedr Pont Steffan, Aberteifi, Llandysul a Cei Newydd	Cyngor Sir Ceredigion (Gwasanaeth Cyswllt Cwsmeriaid a'r Tîm Gofalwyr a Chymuned)	Nifer yr ymholiadau a gofnodwyd ar CRM drwy ddarpariaeth wyneb yn wyneb (<i>Gwaelodlin: 2022-23 – 1,911</i>)		Amcan 1
Rhoi cymorth ariannol a chyllidebu i fyfyrwyr.	Prifysgol Aberystwyth Prifysgol y Drindod Dewi Sant, Campws Llamed	Nifer y myfyrwyr sy'n defnyddio'r gronfa galedi		Amcan 1
Darparu sesiynau 'Ysbrydoli' gyda phobl ifanc (16+ oed) fel rhan o'r fframwaith Dilyniant Ymgysylltu â Phobl Ifanc	Tîm Cymorth ac Atal CCC (gyda chefnogaeth gan DWP, tîm Tai CCC, HCT a Choleg Ceredigion).	Nifer y bobl ifanc a gefnogir tuag at Addysg, Hyfforddiant neu Gyflogaeth		Amcan 2 - creu llwybrau allan o dlodi fel bod plant a phobl ifanc a'u teuluoedd yn cael cyfleoedd i wireddu eu potensial

Blaengynllun Gwaith Is-Grŵp Tlodi BGC Ceredigion (drafft 5)

Cydlynu a hyrwyddo rhaglen o ddigwyddiadau lles y gaeaf yng Ngheredigion.	CAVO	Nifer y digwyddiadau Nifer y mynychwyr		Amcan 1
Comisiynu cymorth uniongyrchol i helpu Gofalwyr di-dâl i wneud y mwyaf o'u hincwm a chael gafael ar fudd-daliadau.	Bwrdd Iechyd Hywel dda a Tîm Gofalwyr a Chymuned CCC (Grŵp Datblygu Gofalwyr Cymru Cymru)	£ wedi dod i mewn i'r economi leol oherwydd y cyngor a roddwyd. Nifer y Gofalwyr di-dâl sy'n cael eu cefnogi i gynyddu eu hincwm.	erbyn Mawrth 2025	Amcan 1
Hyrwyddo hyfforddiant Dangos Llywodraeth Cymru ar gyfer gweithwyr rheng flaen.	Tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant CCC (trwy sianeli cyfathrebu)	Nifer y gweithwyr rheng flaen mewn timau a gynrychiolir ar is-grŵp Tlodi PSB sy'n mynychu'r hyfforddiant	Parhaus	Amcan 1
Galluogi Mannau Croeso Cynnes i gynnwys gwybodaeth a chyngor sy'n gysylltiedig â thlodi.	Tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant CCC a CAVO	% o fannau Croeso Cynnes sy'n cynnig gwybodaeth sy'n gysylltiedig â thlodi. a chyngor		Amcan 1

1c. Beth fyddwn ni'n ei wneud? Canolbwyntio ar ymgyrchoedd penodol

Sut byddwn ni'n gwneud hyn?	Pwy fydd yn gwneud hynny?	Sut byddwn ni'n mesur llwyddiant?	Amserlen	Cyswllt â chynllun Tlodi Plant Llywodraeth Cymru
Hyrwyddo ffrydiau ariannu sy'n helpu gyda chostau gofal plant.	Uned Gofal Plant CSC, gyda chefnogaeth gan bob aelod is-grŵp Tlodi	Nifer yr ymweliadau i dudalen we Costau Gofal Plant CSC	erbyn Mawrth 2025	Amcan 2 - creu llwybrau allan o dlodi fel bod plant a phobl ifanc a'u teuluoedd

Blaengynllun Gwaith Is-Grŵp Tlodi BGC Ceredigion (drafft 5)

		Cynnydd yn nifer y bobl sy'n derbyn cymorth ariannol gyda chostau gofal plant		yn cael cyfleoedd i wireddu eu potensial
Hyrwyddo Credyd Pensiwn.	Pob aelod is-grŵp Tlodi	Cynnydd yn nifer y bobl sy'n derbyn credyd pensiwn yng Ngheredigion	erbyn Mawrth 2025	Amcan 1 - lleihau costau a gwneud y gorau o incwm teuluoedd
Helpu Banciau Bwyd i recriwtio gwirfoddolwyr.	CAVO	% Banciau Bwyd sy'n adrodd mae ganddyn nhw digon o wirfoddolwyr	erbyn Mawrth 2025	Amcan 1
Adnabod a hyrwyddo partneriaid Sefydliad Banc Tanwydd.	CAVO a Chyngor ar Bopeth Ceredigion	Mae wybodaeth am Sefydliad Banc Tanwydd ar tudalen we Costau Byw CSC	Erbyn mis Medi 2024	Amcan 1
Hyrwyddo'r cynllun Urddas Mislif.	Tîm Cefnogi ac Atal CCC	Nifer y lleoliadau sy'n stocio cynhyrchion mislif am ddim	Parhaus	Amcan 1
Cefnogi ymrwymiad Llywodraeth Cymru a Chyngor Ceredigion i Siarter Budd-daliadau Cymru .	Tîm Cyllid a Budd-daliadau CCC, gyda chefnogaeth gan bob aelod is-grŵp Tlodi	Cynnydd yn nifer y bobl sy'n cael cymorth drwy gynlluniau budd-daliadau Llywodraeth Cymru	Parhaus	Amcan 1
Archwilio cyfleoedd gwirfoddoli credydau amser Tempo	Tîm Cefnogi ac Atal CCC a CAVO			Amcan 2
Hyrwyddo'r cynllun Taleb Cychwyn Iach	Pob aelod is-grŵp Tlodi	Nifer sy'n derbyn y talebau (<i>gwaelodlin: 63% Mawrth 2024</i>)		Amcan 1

Blaengynllun Gwaith Is-Grŵp Tlodi BGC Ceredigion (drafft 5)

Hyrwyddo Banc Bwndel Babi yng Ngheredigion	Pob aelod is-grŵp Tlodi	Nifer yng Ngheredigion sy'n derbyn Bwndel Babi (<i>gwaelodlin: 2023/24 - 43</i>)		Amcan 1
Hyrwyddo Grant Hanfodion Ysgol	Pob aelod is-grŵp Tlodi	Nifer yng Ngheredigion sy'n derbyn y grant (<i>gwaelodlin: 2023/24 – 00</i>)		Amcan 1

2. Cynyddu dealltwriaeth o dlodi lleol a mynd i'r afael â'r stigma o dlodi

2a. Beth fyddwn ni'n ei wneud? Datblygu data sy'n gysylltiedig â thlodi

Sut byddwn ni'n gwneud hyn?	Pwy fydd yn gwneud hynny?	Sut byddwn ni'n mesur llwyddiant?	Amserlen	Cyswllt â chynllun Tlodi Plant Llywodraeth Cymru
Parhau i ddatblygu'r Dangosfwrdd Data Trechu Tlodi.	Tîm Perfformiad ac Ymchwil CCC		Parhaus	Amcan 5 - sicrhau bod gweithio trawslywodraethol effeithiol ar lefel genedlaethol yn arwain at gydweithio cryf ar lefel ranbarthol a lleol.
Rhoi mynediad i'r dangosfwrdd Trechu Tlodi i bob aelod is-grŵp Tlodi.	Tîm Perfformiad ac Ymchwil CCC	Mae gan bob aelod is-grŵp Tlodi fynediad i'r dangosfwrdd	Medi 2025	Amcan 5

Blaengynllun Gwaith Is-Grŵp Tlodi BGC Ceredigion (drafft 5)

Paratoi adroddiadau 'data dwfn' ar bynciau penodol: <ul style="list-style-type: none"> • Pobl hŷn • Ardaloedd Ysgol Tlodi • Borth • Y 10 Ardal Mwyaf Difreintiedig 	Tîm Perfformiad ac Ymchwil CCC	Mae'r adroddiadau ar gael yn dwyieithog ar gyfer pob aelod yr Is-grŵp Tlodi.	Mawrth 2025	Amcan 5
Casglu a monitro data rhent preifat misol yng Ngheredigion a siroedd cyfagos.	Tîm Perfformiad ac Ymchwil CCC		parhaus	Amcan 5
Sefydlu llyfrgell ar-lein o ddata ac ystadegau sy'n gysylltiedig â thlodi (ar blatfform Gorwel y BGC)	Tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant CCC	Llyfrgell yn cael ei sefydlu Nifer y bobl sy'n defnyddio'r llyfrgell ar-lein	Mawrth 2025	Amcan 5

2b. Beth fyddwn ni'n ei wneud? Codi ymwybyddiaeth o effaith tlodi

Sut byddwn ni'n gwneud hyn?	Pwy fydd yn gwneud hynny?	Sut byddwn ni'n mesur llwyddiant?	Amserlen	Cyswllt â chynllun Tlodi Plant Llywodraeth Cymru
Casglu enghreifftiau o brofiad byw o'r rheng flaen i hysbysu'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau.	Age Cymru Dyfed Cyngor ar Bopeth Ceredigion Tîm Allgymorth Cymunedol Hywel Dda	Nifer yr astudiaethau achos Nifer yr arolygon wedi'u cwblhau Nifer y mynychwyr mewn grwpiau ffocws	parhaus	Amcan 4 - herio'r stigma sy'n gysylltiedig â thlodi a sicrhau bod plant, pobl ifanc a'u teuluoedd yn cael eu trin ag urddas a pharch gan y bobl a'r gwasanaethau sy'n

Blaengynllun Gwaith Is-Grŵp Tlodi BGC Ceredigion (drafft 5)

				rhyngweithio â nhw ac yn eu cefnogi
Sefydlu llyfrgell ar-lein o astudiaethau achos a phrofiad byw (ar blatfform Gorwel y BGC).	Tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant CCC	Llyfrgell yn cael ei sefydlu Nifer y bobl sy'n defnyddio'r llyfrgell ar-lein	Mawrth 2025	Amcan 4
Datblygu pecyn cymorth 'Mynd i'r afael â Stigma Tlodi' a hyrwyddo ei ddefnydd	Cyngor ar Bopeth Ceredigion Coleg Ceredigion Tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant CCC	Mae pecyn cymorth yn cael ei ddatblygu a'i dreialu. Sawl gwaith defnyddir y pecyn cymorth.	Rhagfyr 2024	Amcan 4
Datblygu templedi adrodd sy'n galluogi grwpiau prosiect BGC eraill i adrodd ar eu gweithgarwch lliniaru tlodi.	Tîm Partneriaethau CCC a Tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant CCC			Amcan 5 - sicrhau bod gweithio trawslywodraethol effeithiol ar lefel genedlaethol yn arwain at gydweithio cryf ar lefel ranbarthol a lleol.
Adrodd i BGC Ceredigion ar gynnydd y rhaglen waith hon	Tîm Cydraddoldeb a Chynhwysiant CCC, gyda chefnogaeth gan bob aelod is-grŵp Tlodi	Adroddiadau rheolaidd i BGC Ceredigion	o leiaf yn flynyddol	Amcan 5

Blaengynllun Gwaith Is-Grŵp Tlodi BGC Ceredigion (drafft 5)

---

3. Cysylltiadau ac Adnoddau

Sefydliad Joseph Rowntree [Enghreiffiau o Profiad Byw .docx \(sharepoint.com\)](#)

* Derbyniad talebau Cychwyn Iach [Healthcare professionals – Get help to buy food and milk \(Healthy Start\)](#)

Cafeat

Dylid cymryd gofal wrth ddehongli a defnyddio y canran sy'n derbyn talebau Cychwyn Iach fel a ganlyn:

- Mae beichiogrwydd wedi'u cynnwys yn nifer y bobl ar y cynllun digidol gan mai dyma'r data mwyaf cywir sydd gennym. Nid yw beichiogrwydd wedi'u cynnwys yn y data buddiolwyr cymwys a ddarperir i Awdurdod Gwasanaethau Business GIG gan Adran Gwaith a Phensiynau a Cyllid a Thollau EF (HMRC)
- Nid yw nifer y bobl ar y cynllun digidol a'r buddiolwyr cymwys yn cynnwys y bobl hynny nad ydynt yn gallu gwneud cais digidol i'r cynllun. Mae hyn yn cynnwys y rhai sy'n derbyn budd-dal etifeddol fel Cymhorthdal Incwm, neu bobl sydd o dan 18 oed ac yn feichiog nad ydynt yn derbyn unrhyw fudd-daliadau.
- Gall nifer y bobl ar y cynllun digidol gynnwys ceisiadau anghymwys neu ddyblyg. Yn dilyn archwiliad ac ymchwiliad, os gwelwn fod y data a gyhoeddir yn cynnwys ceisiadau anghymwys neu ddyblyg, mae achosion fel hyn yn cael eu nodi a'u tynnu oddi ar y cynllun ac ni fydd y data a gyhoeddwyd yn cael ei ddiwygio'n ôl-weithredol.

Wrth ddefnyddio'r data derbyn, ystyriwch y cyfyngiadau hyn.